ſe ſub ſpē falſi amoris ꝓtendent ſalu-
tem ꝓximi· qđ maxime apparet in illiſ
qui ſub ficta ſpē amoꝛ humane ſalutꝭ
alijs inuident de bonis ſibi diuinitus
ꝯceſſis: aſſerentes ꝙ hoc ideo faciunt:
quia talia bona ſaluti eoꝝ nō expediāt
7 tn̄ non mouent ad hoc ex amoꝛe: ſed
plus ex fomite odij vel rācoꝛ. Et iſta
inuidia ſic expellit ꝙ homo ſinceri de
ſideret ꝙ quilibet aliuſ poſſit vti boniſ
ſibi diuinitꝰ conceſſis ad laudē dei: et
pro ſue ſalutꝭ augmento· 7 ſemꝑ ꝓſu-
mere melioꝛa de pꝛoximo q̄ȝ de ſeipſo

¶ De ira.

Tertio vi-
dendū eſt de tertio
vitio capitali qđ ē
ira q̄ ſm Augꝰ. ni-
hil eſt niſi vlciſcēdi
A libido. ¶ Ad deteſtationē xo ire pri-
mo valere pn̄t verba ſacre ſcripture q̄
nobis diſſuadent illam. Vn̄ Gen̄. xlv
Dixit ioſeph fratrib ſuis redeuntibꝰ
ad pr̄ez ſuū. Ne iraſcamini ī via. Sic
7 nos fratres ſumus in via: ad patreȝ
noſtrū celeſtē ſingulis diebus dietam
vnā facimꝰ: cū ſumꝰ in gr̄a q̄ non debe-
mus iraſci. Vn̄ Eccl̄s. vij. Ne ſis velox
ad iraſcendū. Vn̄ Jaco. j. Sit aūt oīs
homo velox ad audiendū: tardꝰ ad lo-
quēdū: 7 tardꝰ ad irā. ¶ Secūdo pōt
valere ad deteſtationē hꝰ vitij· ſ· ire ſi
oſtendat quātuȝ ira diſpliceat deo· ꝑ
mo q: hoſpitiū eiꝰ multū turbat. Vn-
de ad Eph̄. iiij. Nolite ꝯtriſtare ſpm̄ ſā
ctum. Greg. Dū ira aīm pulſat ſpiri-
tui ſācto ſuā hereditatem turbat· imo
q̄nq̄ȝ patrē 7 filiū 7 ſpm̄ ſctm̄ de hoſpi-
tio expellit 7 diabolū ītroducit. Sicut
in pace factus eſt locꝰ dei: ſic in ira dia
boli. Item imaginē in tēplo eius diſſi-
pat 7 diabolū loco eius ponit. Vn̄ ſuꝑ
illud Job. v. Virū iuſtū interfecit ira
cundia· dicit glo. Manſuetudo ima-
ginē dei in nobis ſuat q̄ ſemꝑ tranq̄l
la. Sed ira diſſipat q̄ multꝭ xtutibuſ
priuat. Q̄ autem multū diſpliceat deo
cum imago eius in hoīe eiꝰ diſſipatur
oſtendi poteſt ꝑ hoc ꝙ dicit Augꝰ. ſuꝑ
pſalmiſtam. In ciuitate tua imaginem
ipſoꝛum ad nihilum rediges. Merito
inq̄t imaginē ipoꝝ ad nihilū rediget
deꝰ in celeſti ciuitate· q: ipi ī ſua tr̄eſtri ci
uitate imaginē eius ad nihilū redigerēt
Et etiā ꝑ h̄ ꝙ tm̄ pctm̄ reputaret ſi ali
quis imaginē crucifixi in eccleſia diſſi-
paret· 7 idolū alicuiꝰ demonis ꝓ ipſo
poneret. Itē quia nullū vitiū magꝭ cō
temnit deū q̄ȝ ira· hoc vitiuȝ aperte ſe
contra deū erigi. Unde Job. xv. Cu
currit aduerſus eū erecto collo. Nō
iratus ipſum deū ꝯtumelijs afficit 7 ni
titur ſpuere in faciē eius· inſuꝑ iracun
dus aufert deo dominiū ſuū 7 diabo-
lū facit dn̄ari ibi. Et hoc fit dū vindi-
ctā ſibi vſurpat quā deꝰ ſibi ſoli reti-
nuit. Deut. xxxij. Mea eſt vltio 7 ego
retribuā. ¶ Tertio valet ad deteſtati
onem huius vitij ꝙ hoc vitium valde
placet diabolo. Primo q: valde potēſ
eſt ad impugnationē hoīm 7 deſtructi
onē hoīm· q: ꝑ iram multū dn̄atur di-
abolꝰ in homīe. Nō enim timet homo
iratꝰ facere qđ diabolus ꝓcipit ei quā
tūcunq̄ȝ magnuȝ pctm̄ ſit· non parcit
vxori· nō parcit filio· imo hō iracundꝰ
deo 7 mr̄i eius nō parcit 7 ſanctꝭ in ce
lo q̄n eos afficiat. Item placet ira dia
bolo· quia hoc pctō lucrat diabolꝰ plu-
res hoīes. Q̄nq̄ȝ totā domū: vel vnaȝ
villā vel vnā patriā hō iracundus pro
uocat ad iracūdiam. Vn̄ ꝓu. xix. Ira
cundus ꝓuocat rixas: qui aūt patiēs
eſt mitigat ſuſcitatas. Unde iracūdꝰ
poteſt dici filius diaboli 7 eius volūta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tem nitit᷑ adimplere. Unde Joh. viij.
Uos ex patre diabolo eſtis: ⁊ volūta-
tem eius vult᷑ ꝑficere· voluntas autē
diaboli eſt vt iracundus hic viuat cū
ſuis in diſcordia in mundo ſicut ipſe
viuit cum ſuis in inferno. ¶ Quarto
valet ad deteſtationē hoc ꝙ ira nocet
ipſi homini multū. Primo nocet i cor
pore quod debilitat᷑: vt patet᷑ quia hō
iracundus erit pallidus in facie ⁊ qn̄-
ꝙ tranſmutat᷑ in toto corpe ꝙ qn̄ꝙ ꝑ
duos vel tres dies nunꝙ poteſt integ-
liter vires ſuas recupare. Itē minuit
dies ⁊ vitā ipſi⁹ hoīs. Unde Eccī. xxx
Zelus ⁊ iracūdia minuūt dies· h̄ pat;
in cane q̄ eſt aīal iracundū ⁊ ideo bre
uis vite. Item excecat hominē in rati
one. Unde Catho. Ira impedit aīm
ne poſſit cernere verū. Ipſe enim dia-
bolus ſimilis eſt coruo qui veniēs ad
cadauer ꝑmo currit ad oculū. Sic di-
abolus vult hominē ꝑmo ꝑ iram exce-
care: ſciēs ꝙ poſtea ꝑcipitare poſſit eū
in foueam peccati ad voluntatē ſuam
Unde in vitiſpatrū dixit quidā ſenior
Quādo operiunt᷑ oculi animal᷑ tunc
circuit ad molendum alioquī nō am-
bulat in circūitum mole. Sic diabol⁹
ſi operuerit oculos ment᷑ per iracūdi-
am: in omne peccatu; hominē poſtmo
dum leuiter proijciet. Unde iracūdia
eſt ianua omniū vitiorum. ¶ Quīto
valet ad deteſtationē hui⁹ vitij h̄ ꝙ ira
nocet anime omnia bona ei auferēdo
⁊ omnia mala ei introducendo. Qui
iraſcitur proximo captus tenet᷑ a dia-
bolo· ⁊ ſcire debet ꝙ diabolus morte;
eius ſitit ſemper ⁊ affectat. Mira inſa-
nia iracundoꝝ patet ex hoc ꝙ non ha
bent niſi amaritudinem· ⁊ illam prepo
nunt deo et eius regno: q2 ꝑ iracūdiā
perdunt ſuas ꝓprias aīas. Sicut pa
tientes ſeipſos ſeruant: ſic impatiētes
ſeipſos perdunt. Unde in euangelio
In patientia veſtra poſſidebit᷑ aīas
veſtras. Unde etiam Salomō puer.
xix. Qui impatiens eſt ſuſtinebit dam
num· ſ· non ſolum corpor᷑ ſed etiā aīe.
Unde exemplū Legit᷑ ꝙ quedam vir
go fuit multum caſta ⁊ inſuper habu-
it plura bona exercitia in ſe: h̄ erat val
de iracunda ⁊ impatiens. Tunc ange
lus miſſus ad eam dixit· impatientia
tua impedit ſalutem tuā: ⁊ mortificat
omnia bona opera tua· ⁊ niſi te emen-
dauer᷑ in futuro: eternaliter damna-
ber᷑. Que ex verbis angeli compūcta
ſe emendauit: ⁊ poſtmodum vitam in
bono finiuit.

¶ Ira octo modis cōmittitur.

SEquitur declaratio illi⁹ quā-
do ira eſt bona ⁊ licita ⁊ quā-
do peccatum veniale ⁊ quan-
do pctm̄ mortale. Pro quo ſciendu;
ꝙ ira octo modis fit. Primo ſup pec-
catum ꝓprium: ⁊ ſuper peccatum pro-
ximi· ſ· ꝙ homo iraſcitur in hoc ꝙ de⁹
offenditur: ⁊ talis ira eſt bona ⁊ licita
⁊ laudabilis. Unde Pſ. Iraſcimini
⁊ nolite peccare. Un̄ Eccleſiaſtes. vij.
Melior eſt ira riſu: quia per triſtitiam
vultus corrigitur ⁊ animus delinquē
tis: quia quilibet debet corrigere ⁊ am
monere fraťna dilectione delinquen-
tes: q2 ad h̄ tenetur quilibet ſub prece
pto. Contra quod faciūt adulatores
qui rident ⁊ laudant mala in ꝓximis:
que ſunt contra honorē dei et ſalute;
animarum. Et tales faciunt ſe partici
pes omniū illorum maloꝝ q̄ in proxi-
mis adulādo laudant. Et tales adula
tores ſūt precones diaboli· quia ligāt
peccatores ⁊ malefactores in peccatis
ſuis cum adulationibus ſuis· ſicut ꝓ-
cones mundi ligant malefactores tra-
dendo eos iudici. Un̄ btūs Auguſti.

Adulātiū līgue ligāt hoīes ī pctīs· de
lectat enim ea facere in quib⁹ nō ſoluꝫ
nō metuit̃ reprehenſor· ſed etiā lauda
tur operator. Ergo ꝗlibet chriſtianꝰ vī
dicare debet iniurias dei· ⁊ ꝓprias pa
tienter ſuſtinere· exemplo chriſti ꝗ ven
dentes ⁊ ementes eiecit de tēplo· qa h̃
fuit in iniuriā ſui patrꝭ celeſtꝭ: h̃ ꝓprias
iniurias ſibi a iudeis factas patienter
ſuſtinuit· ⁊ tanꝙ agnꝰ māſuetꝰ obmu
tuit. Itē exēplū habemꝰ in hoc de moy
ſe ꝙ debemus vindicare iniurias dei:
qui ꝓpter idolatriā quam filij iſrł fece
runt cum vitulū ꝯflatilem adorauerūt
⁊ circa eum choriçauerūt· occidit cuꝫ fi
lijs leui de ꝑplo iſrael viginti tria milia
hominū· ⁊ hoc eſt ſignū ꝙ ſunt filij dei
qui non pñt ſuſtinere iniuriā dei. Sꝫ
illi non curāt dei iniuriā: qui in domi
bus ſuis ꝑmittunt deum omnipoten
teꝫ blaſphemare· ⁊ luſores ludere· ⁊ po
tatores inebriari· ⁊ fornicatores luxu
riari ⁊ inſuper choriçantes ꝑmittūt cho
riçare· ⁊ ſic de alijs. Et hoc ideo ꝑmit
tunt quia lucrū temporale inde acqui
runt ⁊ tale lucrū deo ⁊ ꝓprie ſaluti ꝑ̃
ponunt· ergo tales in hoc oſtendunt ſe
eſſe filios diaboli ⁊ non dei. Quis enī
fidelis filius poſſet ſuſtinere equanimi
ter iniuriam ſui dilecti patrꝭ quin h̃ cō
tradiceret ⁊ impediret in quātū poſſet:
ſic ſimiliter eſt de deo ⁊ de filijs dei· er
go iraſci ſup ꝓpria pctā ⁊ aliena pctā:
⁊ vindicare iniuriā dei· ⁊ ꝙ ipſe homo
nō proficit in bona vita ſicut ceteri ho
mines· talis ira eſt bona ⁊ laudabilis ⁊
⁊ nullum peccatū. Dicit enī bonauētu
ra d̉ ordine frm̄ minorū. Qꝛ affectus
ire datus eſt homī vt iraſcat̃ vitijs et
malis ſuggeſtionibus: ſic ꝙ nō patiat̃
ſe trahi ī cōſenſu peccati· ⁊ vt vlciſcat̃
dei iniurias ⁊ tranſgreſſiones iuſticie
Sic legimus chriſtū iratū fuiſſe pha
riſeis ⁊ alijs nō recte agētib⁹. Et ſimi
liter h̃ idem legit̃ de alijs plurib⁹ ſāctis
⁊ ſic h̃ ira vocat̃ çelus iuſticie. Scdo ē
quedā ira ſubita ⁊ ſine ratōe delibera
tionis ꝗ̃ venialis ē· quia ī aliquib⁹ ho
minib⁹ ignis ire cito accēditur· et cito
remittitur. Et ī aliqbus tardius accē
ditur· ⁊ tardiꝰ extinguit̃· ⁊ illi peiores
ſunt priorib⁹. Unde Augꝰ. Melior ē
qui ꝙuis ira ſepe tēptet̃: tñ feſtinat ꝙ
ſibi remittat ille cui ſe feciſſe agnoſcit
iniuriam: ꝙ ꝗ tardius iraſcitur· ⁊ ad
veniam petēdā tardiꝰ inclinatur. Un
de etiā Hiero. ſup ep̄ſam ad titū. Ne
qꝫ x̄o qui aliqñ iraſcitur iracundꝰ eſt:
ſed ille dicit̃ iracundꝰ qui crebro hac
paſſione ſupatur. Ergo cū quis ex ſur
reptione cōmouebit̃: ⁊ ꝙ cito ratio h̃
aduertit: tūc hoc expellat: ⁊ ſic ſolū pec
cat venialiter. Tertio cū quis iraſcit̃: ⁊
in modico ſe vult vindicare ꝙuis etiā
bñ poſſet ſe in magno vindicare tamē
nollet facere· tunc talis ira ⁊ cōmotio
ꝓpter paruitatē vīdicte pt̄ ſolū eē pec
catū veniale: ſicut trahere puerū ꝑ cri
nes· ⁊ ſic de alijs. ¶ Quarto cū quis
iraſcitur in ſeipſo ⁊ impatiēs efficitur
⁊ tñ in nullo vult illā iracundiā vīdi
care nec verbo nec facto. Et hoc idē ꝗ̄n
doqꝫ ꝯtingit ex naturali cōmotione ꝙ
hō in ſeipſo cōmotꝰ eſt: ⁊ tñ illā irā nō
vult ꝓducere ad effectuꝫ. Et ſic talꝭ ira
etiā pt̄ eſſe pctm̄ veniale. Item Caſſio
dorus. Venialis ira eſt que non ducit
ad effectū. ¶ Quinto cū ꝗs iraſcit̃ cū
deliberatione ⁊ cū conſenſu rationis: ⁊
in aīo cogitat quō ſe poſſet vindicare:
licet hoc non oſtendat· ⁊ talis ira deli
berata eſt pctm̄ mortale. Et taliſ ſic ira
ſcens reus erit iudicio. Unde Matt.
v. Omnis qui iraſcitur fratri ſuo reuſ
erit iudicio. Talis enim ad iudiciū dei
citabitur: ⁊ qualit̃ illud p̄ceptū. Di

ligeſ ꝓximū tuum ſicᷓ teipſū ſuauerit
reqͥretur. Quō tūc rn̄debit iracūduſ
homo q̇ ſepiꝰ ⁊ frequēter mala cogita-
uit aduerſus ꝓximū: et deliberato aīo
affectauit vīdictā ſup ꝓxīo. Et tal' qꝫ
diu ſic ſtat ī tali ira ⁊ rācore quaꝫ gerit
ī corde cōtra ꝓximū: tūc ſēper ē ī ſtatu
dānatiōis. Unde ꝓphēta. In tēpore
vindicte diſpdet te. Itē alibi legit' p
ꝓphetam. Eccī. xxviij. Qui vindicari
C vult: a deo īueniet vīdictā. ¶ Sexto
qn̄ ira nō ſolum ī corde retinet': ſ etiaꝫ
per ſigna exteriora oſtēditur. Signa
aūt hmōi ſūt illa. ſ. nō loqui. faciē au-
tere a ꝓximo. vel cū toruo vultu reſpi
cere. ⁊ qn̄ ei obuiare debet: tūc ad aliā
plateam vadit vel oculos inclinat ne
eum aſpiciat. ⁊ ſic de alijs tal' reus erit
cōſilio. Ergo dicit'. Matthei. v. Qui
auteꝫ dixerit fratri ſuo racha. Racha
ſcd̄m Remigiū eſt īteriectō īdignātis
vt cū diceret' a dolēte heu: et a cadente
hei. Cōſiliū autē trinitatis eſt ꝙ eadē
mēſura remetiet' eis. id eſt. ſicᷓ ipſi ꝓxīs
ſuis ſigna ire oſtenderūt: ſic xp̄s ⁊ btā
virgo maria ⁊ omēs ſācti ⁊ omēs āgeli
oſtendēt eis etiā ſigna ire ⁊ indignatō
nis. Chriſtus oſtēdet eis iram ſuaꝫ ꝙ
nunqꝫ eum lete videbunt: et ꝙ nunqꝫ
miſerebit' eoꝝ nec liberabit eos a penis
etiā ſi oēs ſācti orarēt pro eis. Hiere-
mie. vij. Noli orare ꝓ populo hoc: nec
aſſumas laudeꝫ pro eis. i. orōnem: qꝛ
nō exaudiā te. Signū ire beate marie
⁊ ſctōrum eſt ꝙ nunqꝫ aliqͩ ſuffragi-
um eis faciūt. Exēplū de diuite q̇ peti
uit guttā aque ⁊ nō obtinuit. Signū
ire ſctōruꝫ angeloꝝ eſt ꝙ ī iudicio exi
būt angeli ⁊ ſepabūt malos de medio
iuſtoꝝ: ⁊ mittent eos in caminū ignis.
ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiū. ¶ Se-
ptimo qn̄ ira non ſolū oſtēditur ſignis
ſed etiaꝫ exprimitur verbis malicioſis

⁊ vituꝑijs. ⁊ talis erit reꝰ gehēne ignis
Unde Matth. v. Qui autē dixerit fri
ſuo fatue reus erit gehenne ignis. Cir
ca quod qͥritur vtrū ꝯtumelia vel cō-
uitiū ſit pctm̄ mortale: Rn̄deo ſm be-
atū Tho. ſe. ſe. q. lxxij. Proprie et ꝑ ſe
vtrūqꝫ eſt pctm̄ mortale nō minus qꝫ
furtū vel rapina. non enī homo minꝰ
amat honorem ſuū qꝫ rem poſſeſſā. Et
ergo ſicut eſt pctm̄ mortale furtū vl' ra
pinam cōmittere: ſic ⁊ ꝓximo ꝯuitiuꝫ
dicere ⁊ eum in fama ſua dehoneſtare
Differt aūt ꝯtumelia a ꝯuitio in hoc ꝙ
per verba ꝯtumelioſa repreſētat' ꝓprie
defectus culpe. ſed ꝑ ꝯuitiū repſentat'
generaliter quicunqꝫ defectus ſiue cul
pe ſiue pene. Un̄ ſi quis alicui dicat ī
iurioſe eum eſſe cecum. ꝯuitium q̇deꝫ
dicit. ſed non contumeliam. Si auteꝫ
dicat ꝙ ſit fur. non ſolū ꝯuitiuꝫ ſ etiā
ꝯtumeliā infert. ſepe tamen vnū ꝓ al-
tero ponitur. Item qͥritur an liceat cā
correctionis ꝯuitium dicere: Reſpon-
deo ſm beatuꝫ Tho. ſecūda ſecūde. q.
lxxij. Sicut licitum eſt aliquē verbera
re. vel in rebus damnificare cauſa di-
ſcipline: ſic etiam poteſt aliquis alteri
quem corrigere debet aliquod verbuꝫ
ꝯuitioſū dicere. Et hoc modo dn̄s vo-
cauit diſcipulos ſuos ſtultos. vt habē
tur Lu. vltimo dicens. O ſtulti ⁊ tar-
di ad credendum. Et Ap̄ls ad Gala.
iij. dicens. O inſenſati galathe. tamen
ſicut dicit Auguſtinꝰ. Niſi ex magna
neceſſitate obiurgationes ſunt adhi-
bende in quibus non vt nobis ſed vt
domino ſeruiatur inſiſtenꝰ. Ergo val
de neceſſaria eſt diſcretio vt homo mo
derate talibus verbis vtatur. qꝛ poſſꝫ
eſſe tam graue conuitium ꝙ per verbū
incaute prolatum auferret honorē eiꝰ
contra quem proferretur. ⁊ tūc poſſet
homo peccare mortaliter: etiam ſi non

intenderet dehonorationem alterius
Sicut ſiquis incaute alium qui ex lu-
do percutiens grauiter lederet ⁊ vulne
raret: non excuſaretur a peccato mor-
tali· ſic ⁊ hic. Item queritur vtrum ho
mo contumelias ſibi illatas debeat ſu
ſtinere: Reſpōdeo ſcḋm beatū Tho· vbi
ſupra· ſicut in alijs iniurijs· ſic ⁊ in verbis
contumelioſis tenemur habere animum
preparatum ad tolerantiam ſi expedi
ens fuerit. Quandoq₃ tamē oportʒ vt
contumeliam repellamus ꝓpter duo.
Primo quidē ꝓpter bonum eiꝰ qui cō
tumeliā infert: vt videlʒ eius audaciā
reprimamus vt de cetero non talia at
temptet. Secundo ꝓpter bonum mul
torum quorum profectus ꝑ contume-
lias nobis illatas impedit. Sciendū
autē ꝙ ſi ille erit reꝰ gehēne ignis q̇ di
cit fratri ſuo fatue eum confundendo
quid tunc erit reus ille qui dicit pro-
ximo ſuo fur· latro· neq₃· adulter: et hoc
cum clamore· vt ab alijs audiatur· et
coram eis ſic confūdat. Et iuſticia dei
requirit hoc ꝙ eadē menſura remetiet
eis· ſ· ꝙ deus obijciet eis peccata ipſo-
rum confundendo eos corā ſanctis et
angelis eius: ſicut ipſi confuderūt pri
mos ſuos obijciendo eis peccata ⁊ de-
fectus eorum animo confundēdi. Si-
militer ⁊ maledici qui maledicunt pxi
mis· videlʒ vxoribꝰ ⁊ filijs ⁊ alijs homi
nibus: incurrūt maledictionē eternā
de qua dicitur Matth. xxv. Ite male-
dicti in ignem eternū. Octauo cuʒ ho
mo ex ira procedit ad factum cōtra p-
ximum: ſicut percutere vulnerare vel oc
cidere vel minas imponere contra deū
⁊ iuſticiam ⁊ hoc eſt valde magnū pec-
catum: quia occidere proximum: ⁊ ef-
fundere ſanguinem innocentē ē vnū
peccatum de quattuor peccatis claman
tibus ad celum. Unde dixit dn̄s Ge-
neſis. iiij. Uox ſāguinis fratris tui abel
clamat ad me de terra· maledicta terra
que aperuit os ſuū ⁊ ſuſcepit ſangui
nem fratris tui· ſi terra eſt maledicta q̄
ſanguinem innocentem ſuſcepit: quid
tunc de illo erit qui ſanguinem inno-
centem effundit contra deum ⁊ iuſticiā:
Ergo quicunq₃ ex vindicta ⁊ iracun-
dia ledit vel percutit pximum vel vul
nerat: peccat mortaliter totiens quoti
ens. Circa qḋ queritur vtrum vir per
cutiens vxorē ꝓpriā peccet mortalit̄:
Reſpondeo ſi cauſa correptiōis ⁊ mo-
derate hoc fecerit non peccat mortali
ter· quia ſuperior habet corripere infe
riores. Sed vir eſt caput mulieris: ⁊ nō
ecōuerſo. Unde Gen̄. iij. dixit dn̄s ad
euā. Sub viri poteſtate eris: ⁊ ipſe do
minabitur tui. Si autem ex vindicta
⁊ ira: ⁊ ſine cauſa eā ledit ⁊ ꝑcutit: pec
cat grauiter· hoc autem aduertendū eſt
de illis qui cuʒ offenſi fuerint ab alijs
ſiue in taberna: ſiue alias: ⁊ non poſſūt
ſe vindicare in eis: tunc vindictam ta-
lem inferunt ſuis vxoribus ſine cauſa
⁊ in hoc grauiter deum offendunt.

¶ Quot ſint filie ire: ⁊ quādo pecca-
ta mortalia.

Sequitur declarare quō filie D
ire ſint peccata mortalia. Cir
ca quod ſciēdū ꝙ pma filia ē
rixa· hoc eſt audax voluntas vindicandi
iniuriam ſuam ⁊ ꝓcedens ad actū vin
dicandi· hoc eſt quando nocet alteri ex
ira· ⁊ hoc per opera querendo vltiōes
⁊ impediendo bonum alterius vbicū-
q₃ poteſt ſiue iuſte ſiue iniuſte. Itē ſcḋm
Hermannū de ſchilditz. Rixa poteſt
dici ex eo ꝙ eſt iniuſta vindicatio ī p-
ximum cuʒ nocumēto corporali: quod
videtur eſſe contra iuſtitiā ⁊ peccatū
mortale· niſi nocumentū ita parui mo
menti eſſet ꝙ non eſſʒ dignū nomīe in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iniuriarū: miniſtri autē iudicꝭ vel poteſta
tis publice aliquem debite capiendo
vel inuadēdo non dicūtur ꝓprie rixari
ſed iuſticiam exequi. Similiter qui ſe
defendit cū moderamīe inculpate tu-
tele ſolo animo repellendi ⁊ euadendi
iniuriam nō animo iniurādi etiam ſi
alium ledat cum alias eiꝰ inuaſionez
ſubterfugere nō valet· nō peccat· niſi
vel iniuriam faciat· vel moderamē in
culpate tutele excedat· verbi grā. Iſte
videbatur ſibi minari· qđ ꝑcuterz eū
pugno vel ꝑua virga. Et alius ecōtra
extrahit gladium· ⁊ ille interfecit īua
dentem euz cū virga vel alias grauiť
vulnerat. Nota ſm̄ Hermannum de
ſchilditz. Si quiſ haberet iuſtā vł legi
timā cauſam iraſcendi ꝑ ſe· ita tamē ꝙ
motꝰ ire eſſet nimis īordinatꝰ ⁊ nimis
vehemens interiꝰ ⁊ exteriꝰ. Tūc credo
ſi ꝓcedat ex habitu vitioſo· ſcꝫ ex ſuꝑ
bia vel inuidia vel ira ⁊ in habituata
volūtate· vbi habitꝰ et ꝑncipia ex q̇bꝫ
talis motꝰ ꝓcedit ſūt peccata morta-
lia· credo etiaꝫ ꝙ illa inordinatio ire
ſit peccatuꝫ mortale· quia referť ī eū-
dem fontem vitij vnde ꝓcedit. Vel ſi
non procedat ex habitu vitioſo· ⁊ ex ħ
graue ſcādalum ꝯcitetur· puta ꝙ ille
contra queꝫ iraſcitur modo inordina-
to· vel alij audiētes aut vidētes ad pec
cata mortalia impellanť ꝑ hoc ꝙ motꝰ
huius ire tam inordinatus eſt· q̇ alias
ad dicta peccata non mouerenť· pctm̄
mortale credo in dicto modo cōmitti
Si tamen talis motus inordinatꝰ nō
ꝓcederet ex habitu vitioſo· nec graue
ſcandalum generaret· ħ ex naturali cō
plexione iraſcentꝭ ꝓueniret· qui forte
multū eſſet colericꝰ· vel debilis vel īfir
mus· poſſet eſſe pctm̄ veniale· niſi tunc
debilitas vel motus colere: inordina-
tam acceſſionē ire cauſās ex culpa mor
tali ꝓueniret· puta ex nimia ebrietate
vel gula vel aliq̊ hmōi. Vel ipſe motꝰ
inordinatus ire in tantū iraſcentez in-
flāmaret: ꝙ a charitate dei vel proximi
excideret. ¶ Secūda filia ē timor mē
tis· hoc eſt volūtas vindicādi fugiens
aduſitatē ꝓpter eſtimatas inimicitias:
ſic ꝙ cogitat ⁊ imaginať quō poſſit alij
nocere ⁊ euꝫ vincere. ¶ Tertia filia ē
indignatio ⁊ eſt volūtas ſe vindicans
ꝑ ſignum moleſtie qđ exteriꝰ oſtendiť
Sic ꝙ ex ira aliū paruipēdo in corde
⁊ pro nihilo reputo· ⁊ ꝙ me taꝫ dignū
reputo ꝙ merito non deberet mihi ta-
lia facere. Et hoc ex ira ꝓuenit: ⁊ eſt vti
qꝫ peruerſū. Sciendū tn̄ ꝙ ſm̄ Her-
de ſchil. Qn̄ timor mētꝭ ⁊ indignatio
tantū fiunt ex impetu naturali coleri-
ce vel melancolice cōplexionis ⁊ nō ꝓ-
cedunt vlteriꝰ ad extra pn̄t eſſe pctā ve
nialia. Sed ſi ꝓcedūt ex vitioſo habi-
tu ſuperbie vel alterius peccati morta
lis vel alias graue ſcandalū generare-
tur pn̄t eſſe pctā mortalia. ¶ Quar- E
ta eſt ꝯtumelia q̄ eſt volūtas vindicās
ſe ꝑ exprobrationē maloꝝ· q· ſ· homo
imponit alteri ſcandalū ⁊ malū vt poſ
ſit ſe vindicare· ⁊ imponit alteri aliqn̄
falſum· qđ vtiqꝫ graue eſt. Quia pec-
catum nō dimittiť· niſi ſic fama abla-
ta reſtituatur. Sciēdū etiā ſm̄ Her.
de ſchil. ſi ille q̇ ꝯtumelia afficit vel cō-
uitiať ꝓfert talia ꝯuitia: ⁊ facit illuſo-
ria facta q̄ ſm̄ ſe ſunt iniurioſa animū
proximi ꝯcitantia: ex eo ꝙ famā vel ho
norē auferūt· pctm̄ mortale eſt ꝯtume
lia talis· ⁊ multo grauiꝰ qꝫ furtū vel ra
pina. Si aūt facta vel verba talia ſm̄
ſe nō ſint vitioſa nec iniurioſa: ⁊ fiant
ex leuitate aī vel ex ioco: tūc pn̄t eē pctā
venialia: niſi tūc ex leuitate aī vel ioco
ita grauis contumelia fieret ꝙ homi-
nis honorem totaliter auferret. Si-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cut enim qui ex leuitate animi homi-
nem grauiter verberaret vel lederet in
corpore mortaliter peccaret · ita non
eſt dubium quin g̃uiter animū hoīs
cōturbans: honorē ei⁹ vel famā ex leui
tate animi auferēdo mortalit̄ peccaret
Ad cōtumeliā ḡ reducunt̄ maledictio
ꝓximi · deriſio ⁊ omnis cōminatio ⁊ vi
lipenſio verborū vel factoꝝ. ¶ Quīta
filia eſt clamor · q̄ eſt volūtas ſe vindi
cans exaltādo vocē ꝑ vituperiū ad ali
orū aures ꝑueniens. Clamant enī iſti
iracundi ⁊ furibundi ex nimia ira: vo-
lētes ꝑ hoc confundere ꝓximū qđ gra
ue eſt ⁊ ſcandaloſū ꝙ homo honeſt⁹ de
bet ſe ſic dehoneſtare ⁊ honorē ſuū di
minuere. Sciēdū tñ ſm̄ Her. đ ſchil. ꝙ
quidā ex natura ſūt clamoroſi · ⁊ horū
clamor poſſet quoq̄ʒ eſſe venial̄. Si tam̄
ex vitioſo habitu pcti mortal̄ ꝓcedēt
vel graue occaſionē pcti tribueret vel
ꝓberet talis clamor: vel graue ſcādalū
vel atrocē iniuriā terroris vel vituꝑa-
tionis: nulli dubiū q̇n eſſet pctm̄ mor
tale: multo mag̃ q̄ʒ ſi diceret frī ſuo ſi-
F ne cauſa racha. ¶ Sexta filia eſt blaſ
phemia q̄ eſt volūtas ſe vindicās ꝓ ob
probriū deo vel ſanct̃ illatū. Blaſphe
mare eſt deo attribuere qđ ſibi nō ē ꝓ-
priū · vl̄ cū ab eo remouet̄ qđ eſt ei ꝓpri
um. Sciendū ſm̄ Her. de ſchil. Blaſ
phemia eſt grauiſſimū pctm̄ mortale
q̄r maxime charitati diuine ꝯtrariat̄ ·
imo videt̄ ponere quaſi quoddā odiū
dei. Nec excuſatur aliquis ꝙ blaſphe-
miā cōmittit abſq̄ʒ deliberatiōe ⁊ ſubi
ta ira: ſicut nec aliquis excuſaret̄ a pec
cato mortali ſi ex ſubito motu ire ante
plenā deliberationē hoīem interficeret
Niſi tunc hō ita ſubito in v̄ba ꝓrum
peret: ꝙ non perpenderet aliq̄ modo
ꝙ eſſēt verba blaſphemie anteq̄ʒ ea ꝓ
tuliſſet · tunc pt̄ eſſe pctm̄ veniale. Ubi
etiā aduertendū eſt ꝙ blaſphemia pōt
cōmitti non ſolum verbo ſed etiā facto
Nullus enī dubitet quin ille q̇ plenū
cōſenſum hʒ intrinſecus de verbis vl̄
fact̃ blaſphemie contra dei reuerenti-
am in tēptādis iam blaſphemet in cor
de. Nec dubiū eſſe pt̄ quin ſicut ille q̇
blaſphemat verbis diuine reuerentie
derogat: verba mala in deum iaculan-
do vel turpia iuramenta in derogatio-
nē diuini honoris aſſumēdo · ſic ⁊ mul
to mag̃ blaſphemaret · qui niteret̄ ꝓ-
uis ⁊ ſeuis factis diuinam reuerentiā
impugnare. Sicut de quodam ribal-
do dicitur qui cum turbatus eſſʒ eo ꝙ
ad taxillos aliquam pecuniam perdi-
diſſet: extracto gladio ſuo proiecit eū
ſurſum in aerē: quaſi volens ſe de deo
vindicare: ⁊ ecce gladius reuerſus eſt
cruentatus. Et iterum magis blaſphe
maret: qui in deſpectum diuini hono-
ris dei imaginē vel crucifixum lapida
ret: vel luto macularet: vel execrabili-
ter ⁊ irreuerenter aliquid inordinatū
in crucifixo vel diuina imagine depin
geret: q̄ʒ qui malis verbis iacularet̄.

SEquitur declaratio illius
quomodo ſe ira occultat
ſub ſpecie virtutum. Cir-
ca quod ſciendum ꝙ illud vitium ſub
triplici ſpecie virtutū ſe occultat. Pri
mo ſub ſpecie çeli iuſticie. Unde Gre-
gorius. xxxij. libro moral̄. Plerumq̄ʒ
in vlciſcendis vitijs crudelitas agitur
et iuſticia putatur: atq̄ʒ immoderata
ira çelus iuſticie ⁊ meritum creditur.
Remedium contra hanc occultationē
ire docet Gregorius. v. libro moraliū.
Et eſt hoc ꝙ nunq̄ʒ ſeuiat q̄ʒdiu com-
motio ire mētē occupat: ⁊ mēt̃ īpetū
anteq̄ʒ ad vīdictā ꝓpter vincere ſtude-
at: vt eo fiat iuſtior vltor alienus quo

liberioꝛ exiſtat victoꝛ ſuus. Quō autē
hoc cognoſci debeat an ira ex zelo iuſti
cię vel ex impatientia ꝓcedat· hoc inde
poteſt cognoſci· ꝙ qñ ex zelo ratio ꝓce
dit mēt̄ cognitionē ꝟ quaſi trāquilla
manet: qđ patet per caſſiodoꝝ q̄ dicit
Sępiuſ minabam̄ innoxij· iraſcebam̄
placati: ⁊ ne factꝰ poſſem⁹ lędere: terro
rez vrbis videbam̄ ingerere. Hoc etiā
patet ex eo ꝙ in coꝛrectiōe et poſt: illuz
quē quiſ coꝛrigit ampli⁹ diligit. Quo
rum oppoſituz ꝯtingit in ira q̄ ꝓcedit
ex impatiētia. ¶ Secūdo ſe occultat
ſub ſpecie charitatꝭ proximi ⁊ vtilita-
tis eius· q̄ maxime in illis apparet qui
dicūt ſe non iraſci ꝓximo: niſi ꝓ tanto
ꝙ res ꝑ ipſū geſta eſt cōtra ſalutē faciē
tis. Sed in hoc plerūqꝫ hoīes decipiū
tur· ꝙ talis indignatio multotiēs ꝓce
dit ex odij fomite q̄ a charitate vꝉ vtili
tate ꝓximi credit̄ emanare. Nec mirū
ſi ī h̄ hoīes decipiant̄· qꝛ ſicͨ imago in
aqua turbida non apparet· ſic ⁊ in mē
te dum ira turbata fuerit veritas non
relucet. Hanc autē ꝑturbationē men
tis callide ꝓcurat inimicus. Quia fa-
cit ſicut piſcatoꝛ aſtutus qui ideo tur
bat aquā vt piſces facili⁹ capiat· ſic et
ipſe turbat oculū rationis vt hominē
poſſit capere laqueis pctōꝛum. Reme-
diū ꝯtra hanc occultationē eſt ꝙ hō di
ſcretionis oculo dulciter penſet ſi ipſe
hoc ageret qđ in alio repꝛehēdit· an ſi-
bi videat̄ ꝙ hoc poſſit ſine ſuę ſalutꝭ di
ſpendio: ⁊ ſi adhuc de tali facto turbe
tur in alio: cert⁹ ſit ꝙ talis turbatio na-
ſcitur ex fomite odij: ⁊ non ex appetitu
ſalutꝭ ꝓximi. Qđ vitiū potiſſime ex eo
curari poteſt ꝙ homo ſit ſollicit⁹ de cō-
ſcientia ꝓpꝛia: ⁊ non temere iudicet fa
cta alioꝛū. Quia ſicut dicit Tulli⁹ in
li. de tuſculanis queſtionib⁹. Pꝛopri-
uz eſt ſtulticię vitia cernere aliena: ⁊ ſic
obliuiſci ꝓpꝛia. Sed h̄ ſtulticia ex curi
oſitate naſcit̄. Quia ſicut Aug⁹. dicit
xj. confeſſionū. Curioſum eſt gen⁹ hu-
manū ad cognoſcendā vitā alienā· et
deſidioſum ad cognoſcendū ꝓpꝛiam.
Tales repꝛhēdit dñs Luc̄. viij. Quid
vides feſtucā in oculo fratrꝭ tui: ⁊ tra
bem in oculo tuo non ꝯſideraſ: Et ab
illo defectu multū retrahere debet qđ
legitur de ſancto Johāne elemoſyna
rio. Qui hanc ꝯditionē habuit ꝙ nū-
qꝫ aliquē pꝛo ſuis defectib⁹ iudicauit
ꝟ potius alios iudicātes repꝛhendit di
cens: peccatꝭ. Pꝛimo cōtra mādatuz
chꝛiſti dicentꝭ· nolite iudicare vt nō iu
dicemini. Secūdo qꝛ neſcitꝭ qualꝭ mo-
do ſit quē ātea peccare ſciuiſtꝭ. ¶ Ter-
tio ira ſe occultat ſub caloꝛe māſuetu
dinis ⁊ patiētię· qđ in illis maxime cō
tingit qui ſe graui⁹ vlciſcunt̄ tacēdo ⁊
nihil loquēdo· qꝛ delectant̄ forte ex h̄·
vel intendūt magꝭ aīm ꝓximi cōmoue
re· vel intendūt ſibi vtilē veritatē ſubt̄
here· vel vindictę tpſ ⁊ locū expectare:
vt ex h̄ ꝓximo graui⁹ poſſint īferre no-
cumentum. Pꝛimū eſt malū. Secun-
dū deteri⁹. Tertiū peſſimū. Remediū
contra hanc occultationē eſt ꝙ homo
diligenter caueat ne taceat ratione in
dignatiōis vel etiā ꝓuocationis: ꝟ ſo
lū ratione māſuetudinis. Itē intēdat
ne ex tali taciturnitate ꝓxim⁹ magꝭ cō-
moueat̄ ⁊ conſideret vtruz poſſit aīm
ꝓximi magꝭ lenire tacēdo tūc expectet
q̄uſqꝫ tā ipſe qꝫ ille ad māſuetudinē re
deāt. Si xͦo pt eū lenire loquēdo: tūc
cū charitate ⁊ modo dulcioꝛi q̄ pt mē
tē ſuā ſibi inſinuet· dicēdo ſibi: Hoc
mihi videtur ad ſalutē tuā ⁊ ad bonū
tuū ꝑtinere· parcas mihi qꝛ pꝛo melio
ratione tua feci: eo ꝙ ſalutem tuaz de
ſidero ſinceriter tanqꝫ ꝓpꝛiam.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sequitur de remedijs contra iram ꝓpriam quoꝝ ꝑmum eſt ↄſideratio dñice paſſiõis chriſti. Vnd' Greg⁹. Si paſſio dñi ad memoriã reuocet': nihil adeo durꝫ quod nõ equo animo tolleretur. Qd' remediũ in li. Nũi. c. xxj. nob' inſinuatũ eſt: vbi legit' ꝙ filij iſrael reſpicientes ſpẽtem eneũ a morſu ſerpentũ ignitorũ ſanabant'. vnus de ſpentib' ignit' ẽ ira. a qua quis ſanat' ſi diligent' attendit quid chriſtus in cruce pro eo ſuſtinuit. Tũc enim patient' ſuſtinebit q̇cquid optebit eũ ꝑ amore chriſti pati. Quia cum chriſtus malediceret' nõ maledicebat: ⁊ cum male tractaret' nõ aperuit os ſuũ. Vñ ad illud exemplũ noſtr' cordib' imꝑmendũ hortat' ſponſus in cantic'. Pone me ſicut ſignaculũ ſup cor tuũ. quia reuera q̇cunqꜫ illd' ſignaculũ ⁊ exẽplar patientie cordi ſuo ꝑfecte impreſſerit: omnẽ ire impetũ facilit' edomabit. ¶ Secũdum remediũ cõtra iram ꝓpriam eſt ſilentiũ. Vnde ſuper illud ꝓuer. xij. Fatuus ſtatim vidi cat irã ſuã. Dicit glo. Natura ire ẽ vt ꝑlata magi' ferueat: occultata langueſcat. Et ꝓuerb. xvj. Qui imponit ſtulto ſilentiũ iras mitigat. Stult⁹ eſt homo ſupbus ꝑcipue ſi iracund⁹ ſit hõ ille. Ad iſtud ſecũdũ remediũ videt' ptinere illud. Ps. Poſui cuſtodiaꝫ ori meo cũ ↄſiſteret pctõr aduerſum me.

¶ Tertiũ remediũ eſt conſiderare vtilitatẽ quã habet tribulatio q̃ toller atur patienter tam in pñti qꜫ in futuro. Hãc vtilitatẽ inſinuat nob' dauid cũ dicit d' ꝑſecutorib'. Circũdederũt me ſicut apes. Apes aculeo pũgunt ſed ex alia parte mel tribuũt. ſic perſecutores vtiqꜫ pungũt cũ tribulationẽ inferũt. tñ amãdi ſũt q2 mel celeſti' dulcedinis quodãmõ ↄferũt. materiã enim corone eterne homini miniſtrãt. Vñ Ps. Supra dorſum meũ fabricauerũt peccatores. ſ. coronã vite etne. ¶ Quartum remedium eſt propriorꝫ defectuum ↄſideratio. Facilius enim ſupportat aliquis defectus aliorum: quãdo ipſe defectus ſuos cognoſcit q̃s oportet ab alijs ſupportari. Vnde Salomon prouerbioꝝ. xix. Non indigens miſericors eſt. ¶ Quintum remediũ ire eſt ꝙ iracundus conſideret ꝙ non poteſt nocere alij niſi ipſe ſibi ãtea maximum nocumentum inferat. ſ. animã propriam occidendo. Quia quando iracundus vult ledere proximũ in rebus vel in fama vel in corpore hoc non poteſt perficere niſi oporteat euꝫ antea animam ſuam propriam mortificare.

Sequitur de tribus remedijs contra iram alienaꝫ. Primũ eſt mollis reſponſio. Vñ Salomon ꝓuerbioꝝ. xv. Mollis reſponſio frangit iram. ſermo durus ſuſcitat furorem. homo iratus eſt olla bulliẽs. Prouerbioꝝ. xv. Os fatuorum ebullit ſtulticiam. Ideo aqua frigida mollis reſponſionis fundenda eſt. Ecci. xviij. Nõne ardorem refrigerabit ros: Dulce ṽbũ ẽ velut ros refrigerãs ardorẽ ire. ¶ Scd'm remediũ ↄ alienam irã ẽ ſilẽtiũ. Vñ Salo. ꝓũ. xxvj. Cũ defecerint ligna extinguet' ignis. velut ligna ſe hñt ṽba q̃ rñdẽt hoĩ iracundo vñ ignis ire nutrit'. Vñ Ecci. viij. Ne litiges cuꝫ hoĩe linguato: ⁊ ne ſtrues ligna in ignẽ ipi⁹. Securi⁹. n. eẽt etiã oĩno recedẽ ab irato: ſic' aliq̃s recedit ab igne q̇ nõ vult cõburi nec calefieri ab eo. Vnde ad Ro. xij. Nõ voſmetipſos defẽdẽtes chariſſimi. ſ; date locũ ire.

¶ Tertiũ remediũ ẽ ↄ irã alienã bñfacere hoĩ irato Vñ ꝓũ. xxv. Si eſuriẽit ĩimic⁹ tu⁹ ciba illũ ſi ſitierit potũ da ei ⁊

congregabis carbones ignitos ſup ca
put eius. Beneficia que inimico exhi
bentur ſunt velut prune accendentes
inimicos eorum ad amorē. Unde exē
plum legitur de hoc in vitiſpatruꝫ. Qꝫ
quidam ſenex habuit inſidiantem ſi-
bi: ⁊ ille preparauit cibaria ⁊ portauit
ad eum· ⁊ ſic ꝓpter beneficia ab eo exhi
bita reconciliatus eſt ei.

¶ De accidia.

Accidia ſꝫm
hugꝭ. li. ij. de ſacramentꝭ·
ſic diffinitur. Accidia eſt
tediū ⁊ amaritudo animi inordinata:
qua iocūditas ſpūalis extīguit᷑: ⁊ q̊dā
deſperationis ꝑncipio mens in ſemet-
ipſam ſbuertit᷑. Sed Bernā. dicit ꝙ ac
cidia eſt quidā animi torpor q̊ quis ne
gligit aliq̄ bona inchoare: aut faſtidit
perficere. ¶ Sciendū ꝙ accidia ē pec-
catū graue. Primo qꝛ multū diſplicet
deo ꝙ homo ē piger ⁊ tardus ad bonū
ſicut patꝫ ex multꝭ locꝭ ſacre ſcripture
Et ꝑmo ex illo ḣbo Apocal. iij. Utinā
frigidus eſſes aut calidus: ſꝫ quia tepi
dus es ⁊ non calidus neqꝫ frigidꝰ inci
piam te euomere ex ore meo. Calidus
eſt qui feruens eſt ad bonū· frigidus ē
qui ſimplicit᷑ deſiſtit a bono. Tepidus
ḣo qui medio modo ſe habet. Et dicit
glo· interl· ꝙ maior ſpes eſt ꝺ frigidis
q̄ꝫ de tepidis. Cuiꝰ rei h̄ cauſa eſt· quia
tepidi quandā ſecuritatē accipiunt ꝺ
hoc ꝙ aliquid boni agunt: ⁊ ideo ſe nō
corrigūt. Sed frigidi· id eſt· pctōres ſe
eſſe malos cognoſcūt· ideo citiꝰ ꝯuer-
tuntur. Tepidus de ore dei euomitur
qn̄ in deteriora precipitatur. Uel qn̄
impenitēs morit᷑: ⁊ a ꝯſortio ſctōꝝ re-
mouebitur. Qꝫ etiā accidia deo multū
diſpliceat poteſt iterū oſtendi per hoc
qḋ dicit᷑ Lu. xv. vbi ſic habetur. Dico
vobis ꝙ ita gauꝰ eſt angelis dei ſup vno
pec· peni· agē· q̄ꝫ ſup nonagintanonē
iuſtꝭ qui non in pe. Ibi dn̄s feruentez
peccatorē poſt conuerſionē nonagita-
nouem ꝑponit· ſicut dux in ꝑlīo plus
diligit vnum militē qui poſt fugā reu-
ſus hoſtem fortiter ꝑmit q̄ꝫ eū qui nū-
q̄ꝫ fugit nec vnq̄ꝫ fortit᷑ egit. Plꝰ ama
tur ager qui poſt ſpinas ⁊ tribl'os fru-
ctus vberes reddit q̄ꝫ q̇ ſpinas ⁊ tribu
los nunq̄ꝫ habuit· ⁊ ſꝑ ſterilis extitit.
Item poteſt adduci qḋ legit᷑ Lu. xiij.
de ficulnea fructū nō faciēte: vbi dicit᷑
Succidite illā: vt q̇d terraꝫ occupat.
Et qḋ dicitur Matth. xxv. Seruū in
utilē eijcite ī tenebras exteriores. Ex q̇-
bus patet q̄ntū diſpliceat deo accidia
Secūdo accidia multū diſplicet deo·
quia accidioſus magꝭ eſt deo inobedi-
ens q̄ꝫ creature irrationales· cū tn̄ plꝰ
teneatur deo ꝓpter plura beneficia que
accepit a deo ꝑ alijs creaturꝭ. Exēplū
de ſole. Poſuit enim deus ꝓceptū ſo-
li vt ſingulis diebus veniat ab orien-
te in occidentē· ⁊ ſingulis noctibꝫ reu-
tatur in orientē: nō pigritat᷑ nec de die
nec de nocte nec eſtate nec hyeme im-
plere illud preceptum. Et quantum-
cunqꝫ laborat in vna die: tamen ſum-
mo mane orit᷑ ſeq̄nti die: ⁊ tn̄ nō expe-
ctat talē remūerationē laborꝭ ſui: vt ta
lē penā negligētie ſue q̄le hō. Ad h̄ vi-
det᷑ hūiſſe reſpectū Augꝰ. cū dixit. In-
decēs ē chriſtiano ſi radiꝰ ſol' eū ī lecto
īueniat. Poſſꝫ· n· dicere ſol ſi ptātem
hr̄et loquēdi. Ampliꝰ laboraui heri q̄ꝫ
tu· ⁊ tn̄ ego ſurrexi ⁊ tu adhuc dormis.
poſſumꝰ etiā accipe exēplū ad deteſtati
onē hꝰ pcti ab eis qui ex terra naſcunt᷑
videmꝰ· n· herbas ⁊ arbores q̄ cū minimū
habeāt initiū ī creſcēdo ad magnā q̄-
titatē ꝑueīre Et tlī exēplo vitit᷑ Salo·
ꝑū. vj. d. vade ad formicā o piger ⁊ cō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf